

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Številka: 602-10/13-6 EPA 1341-VI
Ljubljana, 27. 9. 2013

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) sprejela

M n e n j e

**k Predlogu resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v
Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020 (ReNPIO 2013-2020)**

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 7. seji 25. 9. 2013 obravnavala Predlog resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020, ki ga je v obravnavo v Državni zbor predložila Vlada Republike Slovenije.

Predstavniki predlagatelja so predstavili strokovno podlago, izhodišča in cilje predloga resolucije. Resolucija je strateški razvojni dokument, s katero zakonodajalec določa javni interes in opredeli nacionalno politiko izobraževanja odraslih. Resolucija je tudi podlaga za načrtovanje letnih programov izobraževanja odraslih, ki jih sprejema Vlada. Resolucija je sistemski instrument, ki ga določa Zakon o izobraževanju odraslih, in sledi nacionalni politiki vseživljenjskega izobraževanja in razvoju potencialov človeških virov. Resolucija na podlagi analize prejšnje resolucije za obdobje 2005-2010, ocene trenutnega stanja in mednarodnih primerjav opredeljuje cilje, predmetna področja ter način financiranja izobraževanja, izpopolnjevanja, usposabljanja in učenja oseb, ki so izpolnile osnovnošolsko obveznost. Glede pridobivanja javnoveljavne izobrazbe se omejuje na izobraževanje odraslih po programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega strokovnega, gimnazijskega in, kot novost, višješolskega izobraževanja.

Dokument je nastal s strokovno podporo posebne delovne skupine, ki so jo sestavljali predstavniki strokovne in akademske javnosti, delodajalcev, in z medresorskim usklajevanjem. Široka vključenost različnih deležnikov in medresorsko usklajevanje pri pripravi predloga resolucije odražata povečano skrb države za kakovostno podlago pri uveljavljanju splošne izobraženosti prebivalstva. Obdobje resolucije sovпада z večletnem finančnim okvirom EU za obdobje 2014-2020, saj Vlada pri načrtovanju letnih programov izobraževanja računa tudi oziroma predvsem na sredstva iz Evropskega socialnega sklada.

Predstavniki strokovne javnosti so izpostavili, da bi resolucijo veljalo nadgraditi s poudarjeno vlogo nevladnih organizacij s področja izobraževanja odraslih, z opredeljenimi standardi in normativi glede kakovosti izobraževalnih programov in s poudarjenim pomenom svobodne izbire neformalnega izobraževanja.

* * *

Predstavniki tako predlagatelja predloga resolucije kot strokovne javnosti ter člani komisije so se strinjali, da je splošna izobraženost prebivalstva temelj za uspešno družbo in ekonomski razvoj. Vendar pa ugotavljajo, da se zmanjšuje ugled splošnega izobraževanja in je osnovno znanje prešibko, saj se bolj poudarja specializirano znanje, čeprav bodo vedno hitrejša družbene spremembe, zahteve novih tehnologij in različne gospodarske priložnosti, zahtevale prilagodljive kadre, ki se bodo sposobni v najkrajšem času z znanji in veščinami prilagoditi novim razmeram.

Komisija podpira predlog resolucije, vendar opozarja na premajhno ambicioznost resolucije, ker premalo poudarja pomen stalnega izobraževanja ob vedno večji tendenci izobraževanja za življenje in ne za poklic. Resolucija ne vključuje zadovoljivega obsega vsebin in vrste ciljev neformalnega izobraževanja ter premalo upošteva potrebo po spreminjajočem se nacionalnem ogrodju poklicnih kvalifikacij. Komisija izpostavlja nujnost prilagajanja nacionalne izobraževalne politike novim razmeram, v katerih bo splošna izobrazba s poudarkom na interdisciplinarnosti in razvijanjem različnih kompetenc temeljni pogoj za vsesplošni razvoj družbe, vključujoč pomen državljske participacije tako na lokalni kot na državni ravni. Obenem bi morala resolucija vključevati tudi instrumente za spodbujanje in promocijo koristnosti izobraževanja v vseh obdobjih življenja.

Komisija opozarja na premajhno pozornost izobraževanju ranljivih skupin prebivalstva, med katere poleg brezposelnih spadajo tudi zaposlenimi z nizkimi plačami, in pa na problem dostopnosti formalnega in neformalnega izobraževanja odraslih na lokalni ravni. Pri oblikovanju programa izobraževanja je potrebno upoštevati tudi posebnosti lokalnih okolij, na eni strani njihove razvojne prednosti in na drugi pomanjkljivost infrastrukture za izvajanje izobraževalnih programov.

Komisija zato podpira pripravljenost Vlade, da se bo v letnih programih izobraževanja odraslih prizadevala za optimalno uresničevanje ciljev resolucije, da bo pri načrtovanju izobraževalnih programov upoštevala pripombe strokovne in laične javnosti, da bo v sodelovanju z drugimi deležniki, odgovornih za razvijanje kompetenc odraslih pri ohranjanju zaposljivosti in osveščanju o možnostih pri dostopanju do delovnih mest posebno pozornost namenila tudi animaciji pri vstopanju v izobraževalni proces oziroma njegovemu nadaljevanju in da bo v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi razvijala izobraževalno infrastrukturno mrežo čim bližje ljudem.

* * *

Za poročevalca je določen predsednik komisije dr. Zoran Božič.

Damijana Zelnik, l.r.
sekretarka

Dr. Zoran Božič, l.r.
predsednik